

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 424

гр. В 30.11.2022 г.

ОС – В I-ВИ ВЪЗЗИВЕН ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в закрито заседание на тридесети ноември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: А.М.П.

Членове: В.Й.М.

Н.Д.Н.

като разгледа докладваното от В.Й.М. Въззивно частно гражданско дело № 20221300500318 по описа за 2022 година

Производството е по чл.274 и сл.ГПК.

Образувано по жалба От К. И. К., ЕГН *****- Л/С, изтърпяващ наказание в Затвор гр. Б., чрез адвокат К.А.- АК В адрес за кореспонденция гр. В ул. „К.А.Б. „ № *, и адвокат Л. С. - В ул. „ Ш.С. „, * срещу определение № 1231 / 15.08.2022г по гр дело № 1037 от 2022г на ВРС, с което е върната исковата молба и е прекратено производството по делото.

Поддържа се, че постановеното определение е неправилно, необосновано , постановено при съществени нарушения на материалните и процесуални правила и норми - при неправилно прилагане на чл 124 , ал.4 от ГПК.

Твърди се , че неправилно съдът е приел, че липсва правен интерес на ищеца от предявяване на настоящия установителен иск и от установяване по съдебен ред на неистинността на описаните протоколи , които са съставени от служители към ОД МВР - В.

Посочват, че правният интерес на ищеца се обуславя от установяване по съдебен ред от ищеца, че същият не се е укрил от разследващите и органи и съдебните органи , а не му е било известно обстоятелството, че е било образувано и се води наказателно производство .Правен интерес от установяването по съдебен ред с влязло в сила решение на неистинност на

един документ е налице и тогава, когато това решение може да се противопостави на трети лица за решаване на друг правен спор или ако неистинността на документа има значение за други правоотношения между страните - определение № 98 от 05.03.2015 г. по ч. гр. д. № 6505/2014 г. на 1 г. о. на ВКС.

Поддържат , че правният интерес от предявяването на иска по чл. 124, ал. 4 ГПК в случая е конкретен , свързан с твърдение за наличие на възникнали правоотношения, чието съществуване, съдържание и последици се определят от извода за истинността на въпросния документ. Позовават се на съдебната практика, в която ВКС приема, че по съдебен ред може да се оспорва истинността на протоколи , съставени от длъжностни лица при МВР , което е посочено и в Решение № 216 от 29. V. 1989 г. по гр. д. № 156/89 г., IV г. о., Съдебна практика - Бюлетин на ВС

„ Протоколът за ПТП от е съставен от длъжностно лице на МВР в кръга на службата му и по установените форми и ред. По смисъл на разпоредбите на чл. 143, ал. 1 ГПК той е официален документ и съставлява доказателство за изявленията пред органа на МВР и за извършените от него и пред него действия. „.

В жалбата се твърди, че искът е предявен срещу ОД МВР - В поради това, че оспорваните документи са съставени от лица , изпълнявали служебните си задължения като служители на ОД МВР – В както и, че по никакъв начин предявяване на такъв иск не е обвързано с ангажиране на наказателна отговорност на служители, съставили тези свидетелстващи документи , поради което и искът е предявен по реда на чл 124, ал.4 от ГПК. Един от документите , за който се иска установяване по съдебен ред на неистинността като неавтентичен е „ Протокол за разпит на уличено лице , изготвен на 04.06.2002 год,“ , а след като съдебната практика приема , че протоколи , съставени от служители на МВР могат да бъдат оспорени като неистински , няма изложени мотиви и правни основания от съда защо един протокол , съставен от служители на МВР може да бъде оспорен по съдебен ред , а за друг вид протокол , съставен от служители на МВР да е недопустимо.

Молят съда да постанови определение , с което да отмени Определение № 1231 / 15.08.2022г по гр дело № 1037 от 2022г на В РС, с което е върната исковата молба и е прекратено производството по делото , като неправилно,

необосновано , постановено при съществени нарушения на материалните и процесуални правила и норми и при неправилно прилагане на чл 124, ал.4 от ГПК, като делото се върне за продължаване на съдопроизводствените действия.

На основание чл. 276, ал. 1 от ГПК и във връзка с постъпила въззивна частна жалба от процесуалния представител на ищеца против определение № 1231 от 15.08.2022г. по гр. дело № 1037/2022г., е постъпил писмен отговор от ОД на МВР, в който се поддържа становище за неоснователност на частната жалба.

Поддържат изложените в отговора на исковата молба подробни мотиви за недопустимост и неоснователност на предявения иск.

Твърди се , че в частната жалба отново не се сочи за какви правоотношения между ищеца и ответника - ОДМВР - В.ще има значение установяването истинността, респ. неистинността на документите, дори не се сочат абстрактно и евентуални бъдещи правоотношения между страните, ето защо искът се явява недопустим.

Посочват, че правилно е приел и РС – В че иският път пред гражданския съд е недопустим тъй като за установяването на твърдените обстоятелства чл. 422, ал. 2 от НПК предвижда само два изчерпателно изброени начина - влязла в сила присъда или разследване проведено по реда на НПК.

Цитираната съдебна практика в жалбата и дадените примери касаят случай различни от процесния и нямат общо с предмета на делото.

Молят Съда да остави жалбата без уважение като неоснователна.

Вят ОС, като взе предвид постъпилата частна жалба, становището на ответната по жалба страна и съобразявайки данните по делото в тяхната съвкупност, прие за установено следното :

Жалбата е процесуално допустима. Предявена от лице имащо право и интерес от настоящето обжалване.

Разгледана по същество е неоснователна поради следното :

С определение № 1231/15.08.2022г по грд № 1037/22г ВРС Връща на К. И. К. подадената искова молба против ОД на МВР-В.по гр.д.№ 1037/2022 г. по описа на Районен съд-В.и Прекратява производството по гр.д.№ 1037/2022

г. по описа на Районен

съд-Впоради недопустимост на иска.

Ищецът е предявил против ОД на МВР-В по чл.124 ал.4 ГПК . Твърди,че документите“Постановление за уличаване на лице и вземане на мярка за неотклонение“ и „Протокол за разпит на уличено лице“ ,които са част от дознание №97/2002 г. и съответно от НОХД№1825/2010 г. на РС-Впо което ищеца е осъден,са неавтентични и неистински,тъй като са изготвени без негово знание и участие с положени неистински подписи,на които е придаден вид,че са подписани от него.

Поддържа се,че от месец ноември е разбрал за двата документа във връзка с подготовка на искане по 423 ал.1 НПК до ВКС за възобновяване на нохд №1825/2010 г. на ВдРС,по което е задочно осъден.

Излага се ,че с установяването неистинността на посочените документи ще се даде възможност за възобновяване по смисъла на чл.422 ал1. т.1 НПК вр.чл.420 ал.1 НПК като се сезира Окръжна прокуратура В.

Ответникът ОД на МВР-В.излага становище за недопустимост на иска поради липса на правен интерес , който не се извежда от фактическите твърдения и правни доводи в исковата молба, с оглед засегнатите от възникналия правен спор права и от характера на спорното право.

Районен съд-гр.В.приема в обжалвания акт, че ищецът следва да докаже съществуването на правен интерес от установяване на истинността или неистинността на един документ, като установи, че тази истинност или неистинност е от значение за правоотношенията му с ответната страна и че законодателят не е предвидил друг процесуален ред за това (решение № 1184 от 4.VII.1955 г. по гр. д. №2269/55 г., IV г. о.) , тъй като в случая се оспорват документи ангажирани в наказателното производство,които по смисъла на чл.131 НПК са доказателствени средства и които са доказателства за извършените действия ,реда им на извършване и за събраните доказателства.

Същите са издадени от орган на власт ,в кръга на правомощията им и в смисъл на направеното от ищеца оспорване,че подписа му не е изготвен от него,не ги прави неавтентични и неистински/следва да се отбележи,че в случай на достоверност на твърдението на ищеца се налага извод за извършено документно престъпление от страна на длъжностно лице,което е

предмет на евентуално наказателно производство,и в което ще се извърши проверка на процесните документи/.

Приема, че неистинността на процесните документи следва да се установи в наказателно производство,а не по гражданскоправен ред,поради което липсва правен интерес от иска и същия е недопустим.

Вят ОС намира постановеното определение за правилно и обосновано.

Абсолютна процесуална предпоставка за предявяване на установителен иск с правно основание чл.124 ГПК е правния интерес.

В настоящето производство, с предявената искова молба ищецът не установява такъв .Това е така, тъй като от фактическите твърдения на ищеца се установява, че е предявил иска с цел инициране на производство за възобновяване на наказателно дело при условията на глава тридесет и трета от НПК. Посоченото в исковата молба основание за възобновяване на наказателното дело, а именно чл. 422, ал. 1, т. 1 от НК визира хипотезата, когато някои от доказателствата, върху които се основава присъдата, решението, определението или разпореждането се окажат неистински. Чл. 422, ал. 2 от НПК изисква обстоятелствата по ал. 1, т. 1 и т. 2 от НПК да се установяват с влязла в сила присъда, а когато не може да се постанови присъда - чрез разследване. Т. е. процесуалният наказателен закон въвежда изчерпателно два способа за установяване на тези обстоятелства - присъда на наказателен съд или проведено разследване от разследващи органи по реда на НПК. Търсените от ищеца обстоятелства не могат да бъдат установени с решение постановено по гражданско дело, ето защо в случая за ищеца липсва интерес от воденето на настоящето дело.

Съгласно разпоредбата на чл.303, ал.1, т.2 ГПК на отмяна подлежи влязло в сила решение, когато по надлежния съдебен ред се установи неистинност на документ, на показания на свидетел, на заключение на вещо лице, върху което е основано решението или престъпно действие на страната, на нейния представител, на член от състава на съда или на връчители във връзка с решаване на делото. Общото във всички хипотези е, че източник на неправилността на решението е извършено престъпление. В приложното поле на чл.303, ал.1, т.2, пр.1-во ГПК се включват случаите на установена неистинност на документ с влязла в сила присъда за престъпно съставяне на

документ или така наречената „материална подправка” – това е подправка на официален документ по чл. 308 НК, който визира съставяне на неистински официален документ или преправяне съдържанието на официален документ с цел да бъде използван и подправка на частен документ по чл. 309 НК, предвиждащ съставяне на неистински частен документ или преправяне съдържанието на частен документ. В посоченото приложно поле се включва и установена неистинност на документ с влязла в сила присъда за лъжливо документиране – т.е. за „интелектуална подправка”, която е вторият вид престъпно съставяне на документ и може да бъде извършено само по отношение на свидетелстващите документи. Лъжливото документиране в официален документ е предвидено в чл. 311 НК, според текста на който длъжностното лице в кръга на службата си съставя официален документ, в който удостоверява неверни обстоятелства или изявления с цел да бъде използван този документ като доказателство за тия обстоятелства. Текстът на чл. 312 НК визира лъжливо документиране в частен документ, съответно текста на чл. 313 НК предвижда лъжливо документиране в своя полза, а чл.314 НК предвижда „посредствено лъжливо документиране”.

Процесуалният способ за установяване на престъпление е с влязла в сила присъда, респ. споразумение по НПК или с установителен иск за факта на престъплението по чл.124, ал.5 ГПК, **в случаите, в които наказателно преследване е изключено, поради някоя от причините, предвидени в НПК.**

В подкрепа на становището е систематичното тълкуване на чл.303, ал.1, т.2 ГПК, разпоредбата на чл.133 ГПК и чл.193, ал.1 ГПК, което сочи, че законодателят не е имал предвид неистинността на документа да бъде установяване по гражданскоправен ред извън случаите на чл.124, ал.5 ГПК.

Предявеният иск е недопустим и поради обстоятелството, че съгласно тълкувателно решение № 5/2012г. от 14.11.2012г. по тълкувателно дело № 5/2012г. на ОСГТК на ВКС, основание за отмяна на влязло в сила съдебно решение, респ. присъда, може да бъде само влязла в сила присъда или заместващото такава присъда съдебно решение по чл. 124, ал. 5 от ГПК, но не и съдебно решение по иск по чл. 124, ал. 4 ГПК.

На следващо място искът е недопустим тъй като съгласно решение № 124/18.04.2013г. по гр. дело № 783/2012г. на ВКС, IV г.о. е прието, че правен интерес от иска по чл. 124, ал. 4 ГПК страната има, само ако истинността на документа има значение за други правоотношения между страните. В случая в исковата молба не се сочи върху какви правоотношения между ищеца и ответника ще има значение установяването на истинността, респ. неистинността на приложените към исковата молба документи. Правен интерес не е налице когато страната се позовава на абстрактна възможност съдържанието на документа да влияе на евентуални бъдещи правоотношения, а е необходимо да се установи че документът ще бъде използван като доказателство с оглед други правоотношения между страните /така определение № 458 от 26.07.2017г. по търговско дело № 944/2017г. на ВКС/.

С оглед на това, съдът приема, че правилно ВдРС е прекратил производството по делото поради липса на правен интерес.

Постановеното определение като законосъобразно и обосновано следва да бъде потвърдено.

Водим от горното, ВдОС,

ОПРЕДЕЛИ:

ПОТВЪРЖДАВА Определение № 1231 / 15.08.2022г по гр дело № 1037 от 2022г на ВРС, с което е върната исковата молба и е прекратено производството по делото.

Определението подлежи на обжалване с частна жалба в едноседмичен срок от съобщението до страните пред ВКС.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____